

Internet Sosialurin - um allan knøttin

- Neyðugt er við einum aktivum innsatsi skulu Føroyar ikki verða aftúrsgldar á KT-økinum, heldur Niels Christian Nolsøe, stjóri á Elektron og limur í KT-bólkinum. Mynd: Jens Kristian Vang

Kunningar- tøknin fer at kollvelta samfelagið

*Næstu árin fer menningin innan kunningar-
tøkni at ganga við rúkandi ferð. Tað, sum vit
uppliva við internetinum í dag, er bert byr-
janin til eina heims umfangandi KT-kollvelting*

Eyðun Klakkstein

Allir føroyingar merkja nærur dagliga, at heimurin er ikki tað, hann var, og teir kunnu samstundis vera visir í, at heimurin í morgin, verður ikki tann sami, sum hann er í dag.

Kunningartøkni (KT) mennist við rúkandi ferð, og vit eru á ongan hátt komin í hæddina, skulu vit meta okkum eftir tí, sum kon fólk á økinum siga. Tey siga øll við ein munn, at vit eru bert stódd við byrjanina til eina stórra KT-kollvelting, sum fer at ávirka gerandisdagin hjá fólki á øllum hugsandi økjum.

Í Føroyum eru fyrstu tekini til hesa kollvelting langt síðani komin. Internetið gerst ein alamt meiri brúktur og betri umtøktur miðil, 40 prosent av føroyska fólkinum hevur teldu, og innan stutta tíð verður møguligt at avgreiða síni bankaorindi heimanífrá.

Niels Christian Nolsøe er stjóri á Elektron og hann er limur í KT-bólkinum, sum júst

hevur gjørt eitt uppskot um eitt KT-stevnumið fyri Føroyar. Hann er sannfurdur um, at menningin innan kunningartøkni fer at halda fram nógvu næstu árin.

- Alt bendir á, at menningin fer at taka ferð á seg, og vit eru á ongan hátt komin í hæddina enn. Vit eru stódd við byrjanina til eina KT-kollvelting, sigur hann.

- Eftir seinna heimsbardaga og fram til sjevtíðirini var framgongdin stór og livistøðið meiri enn tvífaldað, og tað eru nóg sum halda, at vit næstu árin fara uppliva eitt líknandi tíðarskeið, har menningin kanska verður enn stórr.

Heimurin er broyttur
Saman við menningina á tele-samskiptstøknum, stendur teldan rættiliga sentral í nýggju tøkni, og tað er ein sannroynd, at menningin á tí økinum gongur so skjótt fyrri seg, at tað er trupult at fylga við og altíð hava bestu og skjótastu telduna. Tað

er bara háltannað ár ímillum at processorurin, sum er heilin í telduni, tvífoldar sín kapacitet, og mætir teldumenn sum t.d. Bill Gates halda, at henda menningin kann halda fram í nóg ár afturat, kanska í 20 ár ella meiri, ið hvussu so er sæst í løtuni eingin endi á menningini við processorinum.

- Tað hendir eisini nóg innan teldusamskiptið, og tað internetið, sum vit kenna og verður so nóg brúkt í dag, er bara byrjanin til ein heims umfangandi kunningarmotorveg, sigur Niels Christian Nolsøe.

- Heimurin er broyttur og nú luttekur allur partur av heiminum í menningina. Fyri 20 árum síðani vóru stórveldið sum Sovjett, Kina og nóg onnur lond als ikki við, men tað eru tey nú, og tað leysgevir nógvar kreftir. Og alt hetta gevur ábendingar um, at vit eru á veg inn í eina menning, sum kanska verður stórr enn hon var eftir seinna heimsbardaga.

Hóast tað eru fólk, sum ræðast slíka menning, eru framtíðarútlitini fyrri einaferð skuld góð og ljós.

- Vit minnst øll hvussu tað var ítíðarskeiðnum við tí kalda krígnum, tá stórveldini stóðu andlit til andlit við atomvápnum,

og vit vóru øll sannfurd um, at tað fór at enda við atomkríggi og atomvetri. Men gongdin gjordist meiri positiv enn nakar hugsaði. Og sammata vit okkara tíð við 30'ini, tá facisman vann sær vald nógvastadni, síggja her í 90'unum eina heilt øðrvísi gongd, har tað fer fram ein stórri demokratiseringsprocess kring knøttin.

- Alt bendir á, av vit eru í einari góðari støðu, og fyrri einaferð skuld eru framtíðarútlitini ljós. Hetta er alt góðar fortreytir fyrri einari góðari og friðarligari menning, heldur Niels Christian Nolsøe.

Føroyar skulu vera við

Hóast ídnaðarsamfelagið, sum vit kenna tað, spakuliga verður avloyst av einum kunningarsamfelag, verður tú ikki av sær sjálvum tikin við í menningina.

- Neyðugt er við einum aktivum innsatsi, skulu Føroyar ikki verða aftúrsgldar, og tað er við hesum í huga, at vit í KT-bólkinum hava gjørt eitt KT-stevnumið fyri Føroyar. Har leggja vit millum annað dent á, at kunningartøkni gerst ein stór partur av skúlunum, bæði sum sjálvstøðug lærugrein og sum partur av allari undirvísingini. Og tað eru ikki bert børnini og

tey ungu, sum skulu fáa lærdóm innan kunningartøkni, øll skulu hava høvi til tað, sigur Niels Christian Nolsøe.

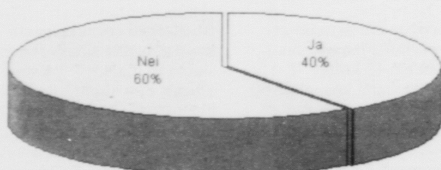
- Hyggja vit bara nøkur fá ár aftur í tíðini, so sæst, at nóg er hent á kunningarøkinum, eisini í Føroyum. PC-arin er vordin vanligur partur av húsarhaldinum, og fer ivaleyst at gerast líka vanligur sum sjónvarp og telefonin, og internetið er eftir øllum at døma komið upp úr ongum.

- Og menningin heldur fram. Vit ríða bara á fyrstu bylgjuni nú, og vit eru á ongan hátt komin í hæddina á KT-økinum. Tað er sannlíkt, at verandi møguleikar við internetinum fara at verða útnýttar í nóg stórri mun í framtíðini, og Internet-Sosialurin er bara eitt dømi um teir mongu møguleikarnar. Um stutta tíð fáa vit Home-Banking, og tað er sannlíkt at tað almenna og vinnan fara at brúka samskiptið um internetið í nóg stórri mun.

Tíðmar broytast og alt bendir á, at vit standa frammanfyri einum tíðarskeiði, har menningin fer at taka ferð á seg, og framtíðarsamfelagið verður nakað væl øðrvísið skipað, enn tað vit liva í í dag.

Føroyingar og teldan

Privat: Hava tygum teldu?

Tolini eru tikin frá kanning, sum Elektron hevur gjørt, og sum sæst á www.elektron.fo